

Артюмова О.І.,

Ушакова Н.В.

*Харківський автомобільно-
дорожній університет*

м.Харків, Україна

e-mail: olechka.artiomova@gmail.com

[ushakova natali@ukr.net](mailto:ushakova_natali@ukr.net)

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ (РОСІЙСЬКОЇ) МОВ ЯК ІНОЗЕМНИХ ЯК СПОСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

З кожним роком зростає інтерес до нетрадиційних форм проведення занять та до комунікативної спрямованості сучасних освітніх технологій. Ця робота присвячена використанню в педагогічній практиці комунікативних ігор, спрямованих на закріплення мовних конструкцій, запам'ятовування лексичних одиниць і вдосконалення навичок зв'язного, діалогічного мовлення.

Дослідженням гри як психологічного, філософського, соціального феномена займалися Ф. Шиллер, Й. Хейзінга, Г.-Х. Гадамер, З. Фрейд, Ю.М. Лотман та інші. Проблемами ігрових технологій в методиці російської та української як іноземної займалися дослідники Н.Л. Федотова, Н.Л. Шибко, Л.С. Крючкова, Н.В. Мощинська, Н.Б. Бітхтіна, Е.В. Вайшноре.

Схильність до гри у людини закладена на рівні інстинкту. Гра дана нам поза нами і до нас, вона взагалі не вимагає самої нашої присутності, щоб бути. Бути, виявляючи себе саме як гра, в своїй неприборканій життєтворчості. А це означає, що, ледь знайшовши буття, людина знаходить і саме гру, стає «людиною граючою» [5, с.41].

Ігрові завдання допомагають створити на занятті особливу атмосферу, яка сприяє творчому розвитку студента, допомагає зняти мовний та психологічний бар'єр, відтворити умовно-реальну мовну ситуацію для розвитку

комунікативних навичок, ознайомитися з культурою країни, мову якої вони вивчають.

Залежно від цілей і завдань уроку можуть бути використані різні ігри. Вони можуть пропонуватися в процесі закріплення навчального матеріалу на етапі його активізації в мові учнів. Фонетичні ігри допомагають поліпшити вимову українських (російських) звуків, розвивають «фонетичний слух». Лексичні ігри активізують мовну і розумову діяльність студентів. На початковому етапі можна використовувати різні типи кросвордів, які студенти завжди виконують із задоволенням, гру "Лото" для повторення числівників. Граматичні ігри допомагають правильному вживанню різних мовних зразків, розвивають мовну активність. Наприклад, гра «Картинка» спрямована на розвиток уяви у студентів і відпрацювання вивчаемого в цей період граматичного матеріалу. Студенту або групі студентів видається картинка природи, людини і та ін.. Студенти по картинці складають розповідь. Ігри-інсценізації допомагають уточнити уявлення про різні побутові ситуації, дають уявлення про норми мовного етикету і поведінки. Крім цього, вони можуть використовуватися і як спосіб контролю знань і умінь.

Рольові ігри формують у студентів здатність зіграти роль іншої людини, побачити себе з позиції партнера по спілкуванню. Наприклад, можна провести рольову гру «У лікарні». В рамках цієї гри студенти повинні навчитися ставити запитання про самопочуття, вміти викликати «Швидку допомогу», записатися на прийом до лікаря, називати симптоми захворювань і т.д. В якості реквізиту може служити термометр, стетоскоп, бланки рецептів, тонометр. У грі «Магазин одягу» студенти повинні вивчити назви різних видів одягу, розрізняти кольори, розміри, вміти пояснити, чому їм подобається та чи інша річ. Для гри «У ресторані» можна використовувати картинки або фотографії (молода дівчина, офіціант, літня людина, вегетаріанець, шеф-кухар) .Студенти вибирають картинку навмання, після чого розігрується діалог.

Таким чином, гра є повноцінною частиною навчального процесу, важливість якої визначається можливістю стати сполучною ланкою між

процесом навчання і реальним світом. Слід особливо наголосити на тому, що рольові ігри дають можливість зняти страх перед спілкуванням чужою мовою, через них можна навчитися розмовному етикету, правилам поведінки, адекватної жестової комунікації, що в значній мірі прискорює і удосконалює процес навчання і засвоєння нерідної мови.

Література:

1. Анисимов О.С., Данько П.Т. Игровой тренинг мыслительной деятельности. М.: МИНХ, 1990. 75 с.
2. Арутюнов А.Р., Чеботарев П.Г., Музруков Н.Б. Игровые задания на уроках русского языка: книга для учителя . М.: Русский язык, 1987. 288 с.
3. Битехтина Н.Б., Вайшноре Е.В. Игровые задания на занятиях по русскому языку как иностранному. *Живая методика для преподавания русского языка как иностранного*. М.: Русский язык. Курсы, 2005. С. 64–96.
4. Мелешко Л. В. Навчальна гра як засіб розвитку комунікативних здібностей учнів на уроках української мови. *Методичний пошук: Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури*. Житомир, 2014. Вип.20. Ч. I. С. 150–158.
5. Сватко Ю. Великое Без-различное (введение в философию игры). *Философия языка: в границах и вне границ*. Х.: Око, 1999. Т.3–4. С. 33–97.
6. Яковлев К. А., Волконская С. А. Использование игровых технологий на уроках иностранного языка. *Молодой ученый*. 2015. №3. С. 862–866.